



LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO NR. 5D-2026/2.1-934 PRIEŠ LIETUVOS KALĖJIMŲ TARNYBĄ

2026-07-31 Nr. PA-112
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Seimo kontrolierė 2026 m. gegužės 27 d. gavo X (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos (toliau – LKT) pareigūnų veiksmų (neveikimo), pateikus teisės aktų reikalavimų neatitinkantį 2026 m. balandžio 3 d. atsakymą Nr. 2S-3191 (toliau – Skundas).

2. Pareiškėjas Skunde nurodo, kad jis 2026 m. balandžio 1 d. LKT Šiaulių kalėjimo viršininkui pateikė tris prašymus dėl pinigų pervedimo. Kitą dieną jis iš LKT Šiaulių kalėjimo išvyko į LKT Kauno kalėjimą. 2026 m. balandžio 3 d. Pareiškėjas gavo LKT raštą, kuriame buvo nurodyta, kad jo prašymai nebus tenkinami, nes jis yra išvykęs ir LKT Šiaulių kalėjimo Kriminalinės žvalgybos skyriaus pareigūnui nėra galimybės su juo pasikalbėti. Šiame LKT atsakyme nėra nurodyta jo apskundimo tvarka. Pareiškėjo nuomone, jam buvo pateiktas teisės aktų reikalavimų neatitinkantis LKT 2026 m. balandžio 3 d. atsakymas Nr. 2S-3191.

3. Pareiškėjas Seimo kontrolierės prašo ištirti jo Skundą.

TYRIMO IŠVADOS

4. Seimo kontrolierė 2026 m. birželio 2 d. raštu Nr. SE-1446 kreipėsi į LKT, prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

5. Seimo kontrolierė 2026 m. birželio 19 d. gavo LKT 2026 m. birželio 18 d. raštą Nr. 1S-4429 (1 priedas).

6. Tyrimui aktualus teisinis reguliavimas, įtvirtintas Viešojo administravimo įstatyme ir Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, pateikiamas 2 priede.

7. Viešojo administravimo subjektas (nagrinėjamu atveju – LKT), be specialiųjų teisės

nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo principų, įskaitant įstatymo viršenybės, išsamumo ir objektyvumo principus. Tai reiškia, kad į prašymą ar skundą jis turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį, bei pateikto atsakymo apskundimo tvarką. Atsakymą į gautą prašymą (skundą) jis turi pateikti per 20 darbo dienų nuo prašymo (skundo) gavimo institucijoje.

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas faktiškai 2026 m. kovo 31 d. LKT pateikė tris prašymus pervesti pinigines lėšas iš jo asmeninės sąskaitos į UAB „Dentaris“ ir UAB „Florika“ sąskaitas. LKT 2026 m. balandžio 3 d. raštu Nr. 2S-3191 Pareiškėją informavo, kad jo 2026 m. kovo 31 d. prašymai tenkinami nebus, nes jis yra išvykęs ir Kriminalinės žvalgybos skyriaus darbuotojas neturi galimybės su juo pasikalbėti (šios pažymos 1 priedo 1.2 papunktis).

LKT pareigūnai Seimo kontrolieriui paaiškino, kad pagrindinė Pareiškėjo 2026 m. kovo 31 d. prašymų netenkinimo priežastis buvo jo 2026 m. kovo 30 d. prašymas nepervesti piniginių lėšų iš jo asmeninės sąskaitos, nes jis laikinai išvyksta iš LKT Šiaulių kalėjimo į LKT Kauno kalėjimą (šios pažymos 1 priedo 1.6 papunktis), tačiau ši priežastis LKT 2026 m. balandžio 3 d. rašte Nr. 2S-3191 nėra nurodyta. Taip pat skundžiamame LKT atsakyme nėra paaiškinta, dėl kokių priežasčių ir kokių teisiniu pagrindu Pareiškėjui, siekiančiam, kad būtų patenkinti jo prašymai dėl pinigų pervedimo, yra būtinas pokalbis su Kriminalinės žvalgybos skyriaus darbuotoju. Šios priežastys ir teisinis pagrindas buvo nurodyti tik Seimo kontrolieriui (šios pažymos 1 priedo 1.5 papunktis). Be to, LKT pareigūnai pripažino, kad 2026 m. balandžio 3 d. rašte Nr. 2S-3191 nebuvo nurodyta jo apskundimo tvarka (šios pažymos 1 priedo 1.7 papunktis). Šios aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad Pareiškėjui buvo pateiktas neišsamus ir neaiškus LKT 2026 m. balandžio 3 d. atsakymas, todėl Skundo teiginys, jog šis atsakymas neatitiko teisės aktų reikalavimų, buvo patvirtintas.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

8. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierė nusprendžia X skundą dėl LKT pareigūnų veiksmų (neveikimo), pateikus teisės aktų reikalavimų neatitinkantį 2026 m. balandžio 3 d. atsakymą Nr. 2S-3191, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJA

9. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierė LKT direktoriui rekomenduoja imtis priemonių, kad ateityje į pareiškėjų prašymus ir skundus teikiami atsakymai būtų aiškūs, išsamūs ir motyvuoti, juose būtų nurodomas sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas bei teisės aktų nustatyta apskundimo tvarka.

Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos)**

gavimo dienos.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašoma informuoti Seimo kontrolierę (rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus ir juos pagrindžiančius dokumentus Seimo kontrolierei pateikti el. p. ombuds@lrski.lt arba per E. pristatymo informacinę sistemą).

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė

TYRIMO METU GAUTA INFORMACIJA

1. Seimo kontrolierė 2026 m. birželio 19 d. gavo LKT 2026 m. birželio 18 d. raštą Nr. 1S-4429. Rašte ir jo prieduose pateikta ši informacija:

1.1. Nuteistasis X (toliau – pareiškėjas) pateikė 2026-04-03 prašymą Nr. NPS-24-2471 pervesti 760 Eur UAB „Dentaris“, 2026-04-03 prašymą Nr. NPS-24-2472 pervesti 300 Eur UAB „Florika“ bei 2026-04-03 prašymą Nr. NPS-24-2473 pervesti 300 Eur UAB „Florika“ (kopijos pridedamos). Atsakymas į šiuos prašymus pateiktas Finansų skyriaus patarėjos 2026-04-03 raštu Nr. 2S-3191 (kopija pridedama).“

1.2. LKT 2026 m. balandžio 3 d. rašte Nr. 2S-3191 nurodyta:

„Informuojame, kad Šiaulių kalėjime pateikti Jūsų prašymai (NPS-24-2471, NPS-24-2472, NPS-24-2473) dėl piniginių lėšų pervedimo nebus vykdomi, kadangi esate išvykęs ir nėra galimybės KŽS darbuotojui išsikviesti Jus pokalbiui.“

1.3. „Nurodome, jog, turimais duomenimis, informacija apie tai, kada asmuo yra informuojamas apie būsimą konvojavimą, nėra renkama ir fiksuojama dokumentinėje medžiagoje, todėl tikslios datos ir (ar) laiko, kada pareiškėjas sužinojo apie tai, kad jis vyks į Lietuvos kalėjimų tarnybos Kauno kalėjimą (toliau – Kauno kalėjimas), pateikti nėra galimybės. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas pateikė 2026-03-30 prašymą Nr. NPS-24-2302 laikinai išvykstant į Kauno kalėjimą nepervesti piniginių lėšų iš jo asmeninės sąskaitos, laikytina, kad pareiškėjas apie konvojavimą informuotas ne vėliau, nei 2026 m. kovo 30 d.“

1.4. „Pareiškėjas į Kauno kalėjimą išvyko 2026 m. balandžio 2 d., į Šiaulių kalėjimą parvežtas 2026 m. balandžio 9 d. (pridedamos asmens bylos pažymų kopijos).“

1.5. „Informuojame, jog prie pareiškėjo pateiktų 2026-04-03 prašymų buvo pateikta Kriminalinės žvalgybos valdybos Kriminalinės žvalgybos skyriaus vyriausiojo tyrėjo pastaba, jog asmuo yra išvykęs iš laisvės atėmimo vietos (t. y. Šiaulių kalėjimo), nėra galimybės kviesti pokalbiui. Vadovaujantis Lietuvos kalėjimų tarnybos suimtųjų (nuteistųjų) asmeninių piniginių lėšų apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriaus 2023 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. V-479 (toliau – Aprašas), 21.1 papunkčiu, suimtieji (nuteistieji) gali pateikti rašytinį prašymą pervesti piniginių lėšų kalėjimo viršininkui, jei pervedamos lėšos kitiems asmenims, su kuriais giminytės ryšys nenustatytas. Tokiu atveju su prašymu yra supažindinamas Kriminalinės žvalgybos valdybos Kriminalinės žvalgybos skyriaus pareigūnas (šiuo atveju – vyriausiasis tyrėjas, pateikęs pastabą prie prašymų). Atkreipiame dėmesį, jog Lietuvos kalėjimų tarnyba, vadovaudamasi patvirtintais nuostatais, privalo atlikti nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų laisvės atėmimo vietose prevenciją, tirti ir atskleisti šias veiklas ir teisės pažeidimus. Be to, laisvės atėmimo vietose darbuotojai renka laisvės atėmimo vietų įstaigos saugumui reikšmingą informaciją ir nuolat keičiasi ja tarpusavyje. Atsižvelgiant į tai, vidiniu laisvės atėmimo vietos pareigūnų sutarimu tais atvejais, kai nuteistasis pageidauja pervesti lėšas ne artimiesiems giminaičiams, siekiant išsamiai išsiaiškinti aplinkybes bei įvertinti galimas rizikas, organizuojamas pokalbis su Kriminalinės žvalgybos skyriaus pareigūnu. Taigi, prašymai dėl pinigų pervedimo negalėjo būti tenkinti pareiškėjui išvykus į kitą bausmės atlikimo vietą, kadangi pokalbiui buvo reikalingas pareiškėjo buvimas Šiaulių kalėjime. Nors toks

konkretus reikalavimas teisės aktuose nėra įtvirtintas, laikytina, jog pokalbiai tokiais atvejais organizuojami siekiant užtikrinti tinkamą Lietuvos kalėjimų tarnybos veiklos tikslų įgyvendinimą.

Taip pat atkreipiame dėmesį, jog, vadovaujantis Aprašo 22 punktu, Finansų skyriaus darbuotojas pinigines perlaidas atlieka pagal kalėjimo viršininko rezoliuciją „Atlikti mokėjimą“ ne vėliau kaip per tris darbo dienas, jeigu suimtojo (nuteistojo) asmeninėje piniginių lėšų sąskaitoje yra pakankamas lėšų likutis. Šiuo atveju minėta rezoliucija pateikta 2026-04-03, o mokėjimai, pareiškėjui grįžus į Šiaulių kalėjimą bei išsiaiškinus situaciją, atlikti 2026-04-10. Taigi, pareiškėjo prašymai buvo tenkinti, pervedimas buvo įvykdytas iš viso per penkias darbo dienas ir per vieną darbo dieną nuo pareiškėjo grįžimo į kalėjimą.“

1.6. „Nurodome, jog pareiškėjas pateikė 2026-03-31 prašymą (reg. 2026-03-30, Nr. NPS-24-2302), kuriame nurodė, jog laikinai išvykstant iš Šiaulių į Kauno kalėjimą pageidauja piniginių lėšų iš jo asmeninės sąskaitos nepervesti, kadangi kitame kalėjime jos bus nereikalingos (Aprašo 48 punktas). Atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis Aprašo 48 punktu paties pareiškėjo prašymu lėšos į Kauno kalėjimą pervestos nebuvo ir liko Šiaulių kalėjimo sąskaitoje [...].“

1.7. „Pateiktais duomenimis, pareiškėjui pateiktame 2026-04-03 atsakyme Nr. 2S-3191 jo apskundimo tvarka nebuvo pateikta dėl žmogiškosios klaidos.“

TYRIMUI REIKŠMINGOS TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS

1. Nacionalinės teisės aktai:

1.1. Viešojo administravimo įstatymo:

3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“: „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...]; 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...]; 9) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs.“

10 straipsnio „Administracinių sprendimų priėmimas“ 4 dalis: „Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos“.

11 straipsnio „Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas“ 1 dalis: „Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.“

1.2. Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875:

32 punktas: „Prašymai ir skundai, išskyrus prašymus ir skundus, į kuriuos Taisyklių 18 punkte nustatyta tvarka galima atsakyti iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nurodytus terminus.“

45 punktas: „Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį; [...]; 45.4. į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma.“

47 punktas: „Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas.“